

La innovació al servei dels reptes socials

El nostre país arrossega un seguit de problemàtiques socials que s'han vist agreujades en gran mesura en els darrers anys de crisi econòmica i financera: aspectes com les desigualtats socials (que han crescut), la pobresa (molt especialment la infantil), l'atur crònic (de forma dramàtica l'atur juvenil i la pèrdua, en bona part, d'una generació), la precarietat en el treball, l'envelliment de la població o la crisi de l'estat del benestar a causa del creixement alarmant del deute públic. Un seguit de reptes socials que cal atendre des dels poders públics i des del tercer sector. Amb determinació, amb instruments i recursos. Però també sovint repensant de soca-rel les polítiques públiques i introduint la innovació com a vector de canvi i transformació. A aquest panorama preocupant cal afegir-hi el context de canvi dràstic que estem vivint en molts àmbits: una nova economia que emergeix, tecnologies disruptives i aspectes com la robotització, el *big data*, l'economia digital i la globalització, que transformaran l'actual organització social, econòmica i qui sap si també la política.

Curiosament, la cultura política i econòmica imperants mantenen com a dos mons separats el de la realitat social i el de la innovació. Semblaria com si es tractés, sota la lògica predominant avui dia, de dues realitats paral·leles que no es toquen, no es comuniquen, seguint dinàmiques diferents i atenent problemàtiques o reptes distints. El món social tindria els seus paradigmes, els seus actors i realitats, i la innovació (entenent-la en un sentit ampli) atendria altres

realitats, més properes a l'economia, el coneixement i la formació.

El projecte que propugnem des de les universitats públiques és justament el de trencar aquesta lògica, que podríem titllar de perversa i certament inadequada. Defensem que la innovació i la competitivitat poden i han de tenir rostres humans. I, a la inversa, que la innovació social també pot aportar creixement econòmic, cohesió i resiliència pel bé del progrés col·lectiu i la competitivitat, fent evident que les desigualtats acaben xocant amb la mateixa democràcia i els valors col·lectius, tal com analitza l'economista Antón Costas.

És per tot això que des de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP) i la Plataforma Co-

JOSEP MARIA VILALTA

SECRETARI EXECUTIU DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA D'UNIVERSITATS PÚBLIQUES

Molts dels problemes que tenim com a societat són abordables amb recerca i innovació

neixement, Territori i Innovació (que agrupa actualment les universitats i les principals organitzacions empresarials, institucions públiques i entitats del tercer sector) estem impulsant el que anomenem una agenda social de la innovació. Treballem aspectes com la capacitat transformadora de l'educació i la formació, en totes les seves etapes i formats, i molt especialment l'educació superior com a ascensor social i font d'innovació. Propugnem una recerca i una innovació responsables. És a dir, una recerca científica feta amb la societat i per a la societat, que integri alhora l'humanisme, la ciència i la tecnologia pel bé del progrés humà i social. Proposem trencar les barres que separen el món social, el

de la innovació i l'institucional, per tal de promoure espais de col·laboració, mitjançant el que en podem anomenar co-laboratoris que comparteixen missions, agendes i projectes pel progrés social i econòmic. Defensem que la política (com a espai de deliberació i de gestió dels afers col·lectius) sigui la que moduli les dinàmiques socials i la innovació tecnològica i la ciència. I creiem fermament que cal construir un relat social sòlid que doni fe dels beneficis immensos de la ciència, la tecnologia i el coneixement per a la societat i per a tots nosaltres. I que, alhora, faci evident que molts dels problemes que tenim plantejats com a societat són abordables (i poden ser solucionats) amb coneixement, recerca i innovació. Una ciència i una tecnologia dirigida des dels valors de l'humanisme i la societat democràtica avançada, tant a escala local com global.

Tal com he esmentat, en tot aquest panorama l'educació i la formació juguen un rol cabdal: una educació transformadora, que capacita les persones i les societats per fer-les més cultes, crítiques i preparades professionalment per fer front, entre d'altres, als reptes socials; amb les competències que demana una societat més dinàmica i complexa, i on la formació al llarg i ample de la vida ja és una realitat inqüestionable. Fem-ho possible: construïm una veritable agenda social de la innovació, que permeti el treball cooperatiu i permanent entre els diversos mons (sector públic, acadèmia, sector privat i tercer sector) per fer front als reptes socials greus que tenim com a país.

GETTY

CARTES I MISSATGES

Certificats mèdics

Fa poc el meu fill va assistir a un centre mèdic per obtenir el certificat del permís de conduir. Descric el procés: primer va pagar 49 euros en concepte de taxes i revisió mèdica. Després se li va fer una foto i va respondre negativament a un metge que li va preguntar si tenia algun problema de salut i si portava audífon o ulleres. Seguidament va haver d'identificar una *m* de grandària enorme i la mateixa lletra en una mida més petita. I, superada la prova de reflexos, ja tenia el certificat.

Sorpren que la DGT, preocupada per la seguretat viària, porti fiant durant dècades aquests exàmens mèdics a aquest tipus de centres. Aquest sistema delata per ell mateix una flagrant falta de rigor professional, de veracitat, i un escandalós afany de lucre. I el pitjor de tot: tots coneixem aquesta problemàtica, però per superar una suposada trava que ens impedeixi aconseguir o renovar el permís de conduir, encara que indignats, paguem i callem.

Si tant preocupen les morts a la carretera, per què no es delega el certificat

mèdic al metge de família, que és qui coneix l'historial mèdic del futur conductor? ¿No és precisament la sanitat pública la que dictamina sobre la base de totes les proves i exàmens necessaris per a una possible incapacitat parcial, total o absoluta? Què saben aquests centres mèdics de les malalties físiques o psíquiques que pugui amagar un futur conductor, i que poden arribar a desencadenar un accident amb víctimes?

Aquests dies que els examinadors i les autoescoles reivindiquen millores en les seves condicions laborals, potser és també el moment que ens atrevim a ser honestos i reclamem millorar aquesta fase del procés d'obtenció del permís de conduir, fins i tot a costa que a alguns se'ls negui aquesta possibilitat en pro de la seva seguretat i la de tots.

ALFREDO CALATRAVA ALONSO
PALLEJÀ

Partida d'escacs

Es va comparar la manera com els governs de Catalunya i de l'Estat s'enfrontarien a la convocatòria d'un referèndum

amb una partida d'escacs, perquè els moviments que anirien fent l'un i l'altre calia que fossin molt reflexionats i silenciosos, sense comentaris.

La semblança en part és bona, i així queda demostrat, perquè fins ara s'ha actuat prou sigil·losament, però només ho és en part. No és bona perquè cada peça d'aquest tauler no és cegament obediència al cervell de cada contrincant, sinó que és una peça autònoma, i es mou segons el seu criteri i voluntat. Només faltaria.

Escriu això i em refereixo a la peça dels comuns, que, tot i la seva bona situació per fer una jugada mestra i fer l'escac al rei, ha fet un moviment –fins ara no del tot confirmat– poc favorable al referèndum

No vull dir que els comuns hagin de ser una peça sense autonomia com un alfil o un cavall, però sí que els demanaria que reflexionin i, si sempre han dit que són partidaris del dret a decidir, aquesta afirmació comporta, a mi m'ho sembla, el compromís amb el referèndum.

És que ens convé no perdre temps i guanyar aviat la partida.

MARIA ÀNGELS MANÉN FOLCH
BARCELONA

Ball de bastons amb final feliç

A primers de maig anàvem a Mallorca per recórrer la serra de Tramuntana. Volàvem amb Vueling i vam haver de facturar els bastons de caminar com a "*bulto especial*". A l'aeroport de Palma no van aparèixer tot i la bona disposició dels empleats. Abans del vol de tornada els vam tornar a reclamar. Atesos amb molta amabilitat, tampoc els van trobar. Vam fer diverses reclamacions telefòniques i al final una reclamació per "*extravio de equipaje*", amb la paperassa que feia al cas. Aquest mes he rebut una compensació que puc qualificar de molt generosa pel perjudici causat per tot plegat. Quan les coses es fan com cal i acaben bé, s'han de fer saber.

FRANCESC GIRALT
SANT JUST DESVERN

Les cartes enviades pels lectors han de tenir un màxim de 1.000 caràcters. El diari es reserva el dret de resumir-les. Els seus autors hi han de fer constar nom i cognoms, adreça postal i electrònica, número de carnet d'identitat i un telèfon de contacte. Les cartes no es respondran.

Podeu expressar-vos al diari a través de la web www.ara.cat, i per les següents vies:

✉ @diariARA | [facebook.com/diariARA](https://www.facebook.com/diariARA) | cartes@ara.cat | Carrer Diputació, 119, 08015, Barcelona | Fe d'errades: opinio@ara.cat

Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència